

ANALIZA POTRZEB I WYMAGAŃ

1. Zamawiający:

Skarb Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
Nadleśnictwo Cewice
ul. Wincentego Witosa 39
84 - 312 Cewice

2. Określenie potrzeb Zamawiającego:

Potrzeba Zamawiającego obejmuje realizację usług leśnych koniecznych do wykonania zadań opisanych w planach urządzenia lasu obowiązujących na obszarze administracyjnym Nadleśnictwa Cewice.

Zamawiający jest jednostką organizacyjną Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe („PGL LP”), a jego zasadniczym zadaniem, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 530 – „Ustawa o lasach) jest prowadzenie gospodarki leśnej. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu (art. 7 ust. 1 Ustawy o lasach), zatwierdzanego przez ministra właściwego ds. środowiska (art. 22 ust. 1 Ustawy o lasach). W aspekcie planistycznym, przy czym bezpośrednio rzutującym na działania operacyjne Zamawiającego, kluczowym elementem planu urządzenia lasu jest określenie zadań, w tym w szczególności dotyczących: ilości przewidzianego do pozyskania drewna, określonego oddzielnie jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych, zalesień i odnowień, pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej oraz potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej.

W kontekście prawnego obowiązku prowadzenia przez Zamawiającego gospodarki leśnej według zatwierdzonego planu urządzenia lasu (art. 35 ust. 1 Ustawy o lasach w zw. z art. 7 ust. 1 Ustawy o lasach) zidentyfikowaną potrzebą Zamawiającego jest wykonanie zadań gospodarczych określonych w planie urządzenia lasu.

3. Możliwość zaspokojenia w/w potrzeb z zasobów własnych

Zamawiający nie ma możliwości zaspokojenia wskazanej wyżej potrzeby z zasobów własnych. Zamawiający nie dysponuje własnym personelem wykonawczym, który byłby w stanie zrealizować usługi stanowiące przedmiot zamówienia.

Zamawiający nie dysponuje także odpowiednim parkiem maszynowym, który jest potrzebny do zrealizowania zamówienia.

4. Rozeznanie rynku w celu ustalenia alternatywnych środków zaspokojenia zidentyfikowanej potrzeby

Zaspokojenie potrzeby w postaci zrealizowania prac leśnych koniecznych do wykonania zgodnie z planem urządzenia lasu nie jest możliwe w inny sposób niż poprzez ich zlecenie wykonawcom zewnętrznym. Zamawiający nie dysponuje własnym potencjałem wykonawczym pozwalającym na samodzielną realizację zamówienia z wykorzystaniem zasobów własnych. Także w skali całego PGL LP nie funkcjonują jednostki organizacyjne, którym możliwe byłoby powierzenie realizacji całości usług leśnych przewidzianych do wykonania zgodnie z planem urządzenia lasu obowiązującym Zamawiającego. Wykorzystanie potencjału wykonawczego jednostek organizacyjnych PGLP LP do realizacji usług leśnych w praktyce może nastąpić jedynie wspomagająco i w relatywnie niewielkim wymiarze rzeczowym w stosunku do całości zamówienia (np. w ramach zapewnienia ciągłości najbardziej niezbędnych prac w związku z niemożnością zakontraktowania wykonawców w ramach procedur zamówień publicznych, czy też w związku odstąpieniem od umowy z pierwotnie wybranym wykonawcą).

Zaspokojenie identyfikowanej potrzeby zrealizowania prac leśnych koniecznych do wykonania zgodnie z planem urządzenia lasu nie jest możliwe przez mechanizm partnerstwa publiczno - prywatnego uregulowanego w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1637 z późn. zm.) i zawarcie umowy koncesji na usługi, o której mowa w ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1040 z późn. zm.). Zaspokojenie ww. potrzeby nie mieści się w definicji przedsięwzięcia w rozumieniu ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym.

W rezultacie udzielenie zamówienia na usługi leśne celem zrealizowania prac leśnych koniecznych do wykonania zgodnie z planem urządzenia lasu w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm. - „PZP”) jest jedynym sposobem zaspokojenia opisanej powyżej zidentyfikowanej potrzeby Zamawiającego.

5. Rozeznanie rynku w celu ustalenia różnych wariantów sposobu zaspokojenia potrzeb zamawiającego

Poddanie Zamawiającego prawnemu obowiązкови realizacji usług leśnych zgodnie z zakresem zadań wynikającym z planu urządzenia lasu powoduje, iż Zamawiający nie ma możliwości wariantowania sposobu zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb. Zgodnie z art. 7 ust. 1 w zw. z art. 19 ust. 1 Ustawy o lasach jednostki organizacyjne PGLP LP prowadzą trwale zrównoważoną gospodarkę leśną według planu urządzenia lasu. Z kolei sam plan urządzenia lasu obejmuje m.in. określenie zadań, w tym w szczególności dotyczących ilości przewidzianego do pozyskania drewna, określonego oddzielnie jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych, zalesień i odnowień, pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej i potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej.

Ogólne postanowienia Ustawy o lasach określające treść planu urządzenia lasu zostają drobiazgowo uszczegółowione w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1302).

Zgodnie z powołanym rozporządzeniem wykonawczym do Ustawy o lasach w ramach czynności planistyczno-prognostycznych przygotowując plan urządzenia lasu

opracowuje się program ochrony przyrody oraz wskazuje: (1) cele i zasady trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oraz przewidywane sposoby ich realizacji, (2) etat cięć wyrażony maksymalną ilością drewna do pozyskania w okresie obowiązywania sporządzanego planu urządzenia lasu, (3) zadania obejmujące pielęgnowanie upraw, młodników i drzewostanów średnich klas wieku, (4) zadania dotyczące zalesień i odnowień, z uwzględnieniem obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 Ustawy o lasach (obowiązek ponownego wprowadzania roślinności leśnej (upraw leśnych) w lasach w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu), (5) zadania kierunkowe w zakresie ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, (6) zadania kierunkowe w zakresie gospodarki łowieckiej, (7) zadania kierunkowe w zakresie ubocznego użytkowania lasu, (8) potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej, w szczególności dotyczące turystyki i rekreacji, w nawiązaniu do wielkości zadań gospodarczych oraz stanu infrastruktury technicznej istniejącej w urządzanym lesie.

W ww. rozporządzeniu wykonawczym do Ustawy o lasach precyzuje się etat cięć składający się z: (1) ilości drewna przewidzianego do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażona w metrach sześciennych oraz (2) ilości drewna przewidzianego do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębego, wyrażona szacunkowo w metrach sześciennych, z określeniem powierzchni, na której będzie prowadzone to użytkowanie. Przy określaniu etatu cięć uwzględnia się cele i warunki gospodarki leśnej, sposoby ich realizacji ustalone osobno dla każdego drzewostanu i urządzanego lasu. Dodatkowo przy określaniu etatu cięć w użytkach rębnych określa się w planie urządzenia lasu takie szczegóły, jak wiek rębności poszczególnych gatunków drzew - jako przeciętny wiek osiągnięcia założonych celów, potrzeby w zakresie przebudowy drzewostanów, istnienie lasów ochronnych oraz ustanowionych form ochrony przyrody, następstwa cięć drzewostanów, wiek dojrzałości rębnej poszczególnych drzewostanów. Z kolei przy określaniu etapu cięć w użytkach przedrębnych określa się w planie urządzenia lasu takie szczegóły, jak potrzeby hodowlane oraz stan sanitarny lasu.

Przepisy przywołanego aktu wykonawczego determinują szczegółowość planu urządzenia lasu w taki sposób, że *de facto* przesądzają o zakresie i sposobie realizacji zamówienia, wyłączając wariantowość działań Zamawiającego w aspekcie potrzeb zakupowych. Dodatkowo, z uwagi na uwarunkowania formalno – prawne wynikające z Ustawy o lasach, wprowadzenie ewentualnych wariantów realizacji prac w stosunku do zadań wynikających z zatwierdzonego planu urządzenia lasu wiąże się z koniecznością przeprowadzenia procedury jego zmiany, w tym z koniecznością zatwierdzenia aneksu do planu urządzenia lasu przez ministra właściwego ds. środowiska.

6. Orientacyjną wartość zamówienia dla każdego ze wskazanych wariantów

Orientacyjną wartość zamówienia określono wstępnie na kwotę: 8 451 373,65 PLN netto (15 212 472,57 zł netto wraz z zadaniami z art.214 ust. 1 pkt. 7 oraz opcją).

Wartość zamówienia, o której mowa w art. 28 PZP zostanie określana w terminie zgodnym z postanowieniami art. 36 ust. 1 PZP.

7. Ocena zasadności podziału zamówienia na części

Zamawiający zakłada udzielenie zamówienia w jednym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w którym przedmiot zamówienia zostanie podzielony na części (pakiety). Podział zamówienia na części (pakiety) jest uzasadniony szeregiem okoliczności faktycznych i prawnych.

Rynek właściwy usługodawców usług leśnych obejmuje w zasadzie jedynie przedsiębiorców z sektora MŚP. Ewentualne skumulowanie usług stanowiących przedmiot zamówienia w jedną całość (bez wydzielenia części) znacząco ograniczyłoby wykonawcom dostęp do zamówienia, eliminując wykonawców o mniejszym potencjale gospodarczym z możliwości ubiegania się o nie. Tym samym podział zamówienia na części będzie działał stymulująco na konkurencję umożliwiając wzięcie udziału w planowanym postępowaniu większej grupie wykonawców.

Po wtóre podział zamówienia na części (pakiety) pozwala Zamawiającemu na dywersyfikację ryzyk gospodarczych związanych z realizacją usług leśnych. Planowa i niezakończona realizacja tych usług ma kluczowe znaczenie dla wywiązania się przez Zamawiającego z zobowiązań zaciągniętych w stosunku do odbiorców surowca drzewnego. Powierzenie całości prac jednemu wykonawcy (nawet jeżeli byłoby do konsorcjum składające się kilku wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia) byłoby działaniem ryzykownym, gdyż jakiegokolwiek trudności dotyczące takiego wykonawcę (niezależnie od ich przyczyn) powodowałyby trudności lub wręcz niemożność wywiązania się przez Zamawiającego z jego zobowiązań w stosunku do odbiorców surowca drzewnego.

8. Wybór trybu udzielenie zamówienia

Postępowanie planuje się przeprowadzić w trybie przetargu nieograniczonego (art. 132 i nast. PZP).

Tryb ten jest podstawowym trybem udzielania zamówień publicznych (art. 129 ust. 2 PZP), zapewnia najszerszy możliwy dostęp wykonawców do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jak również najkrótszy czas uzyskania ofert przez Zamawiającego (licząc od dnia przekazania do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o zamówieniu do dnia składania ofert).

9. Analiza możliwości uwzględnienia aspektów społecznych, środowiskowych lub innowacyjnych

W odniesieniu do realizacji zamówienia nie przewidziano szczególnych uwarunkowań wykonawczych dotyczących aspektów społecznych. Prace wchodzące w skład przedmiotu umowy w istotnej części mają charakter prac ręcznych wymagających siły i sprawności fizycznej. Z kolei prace wykonywane przy pomocy sprzętu ciężkiego w tym w szczególności prace pozyskaniowe realizowane przy pomocy maszyn wielooperacyjnych (harwester) determinują konieczność posługiwania się wysoko wykwalifikowaną kadrą operatorską, a zatem co do zasady stałym personelem wykonawcy. W praktyce uniemożliwia to wprowadzenie do opisu przedmiotu zamówienia efektywnych mechanizmów umożliwiających integrację osób społecznie marginalizowanych.

Zamówienie realizuje natomiast w sposób bardzo szeroki aspekty środowiskowe. Wykonanie poszczególnych czynności wchodzących w skład przedmiotu zamówienia wynika z konieczności prowadzenia gospodarki leśnej na podstawie planu urządzenia lasu (art. 35 ust. 1 Ustawy o lasach), zaś poszczególne prace planowane do zlecenia w ramach realizacji przedmiotu zamówienia stanowią zadania zawarte w planie urządzenia lasu (art. 18 ust. 4 pkt 3 Ustawy o lasach). Zasady sporządzania planu urządzenia lasu przewidziane w obowiązujących przepisach powodują, iż dokument ten uwzględnia wielorakie aspekty środowiskowe realizacji usług leśnych. Obligatoryjnym elementem składowym planu urządzenia lasu jest m.in. program ochrony przyrody oraz określenie zadań, w tym w szczególności dotyczących ilości przewidzianego do pozyskania drewna, określonego oddzielnie jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych, zalesień i odnowień oraz pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej.

Dodatkowo plan urządzenia lasu, jako dokument o charakterze planistycznym, podlega procedurze przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 46 ust. 1 i nast. ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm. – „Ustawa OOS”). Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 Ustawy OOS przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu sporządzana jest prognoza oddziaływania na środowisko, która podlega uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 57 ust. 1 pkt 2 Ustawy OOS) oraz państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym (art. 58 ust. 1 pkt 2 Ustawy OOS), jak również zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w przedmiotowej procedurze (art. 54 ust. 2 Ustawy OOS). Opracowując projekt planu urządzenia lasu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Dopiero tak przygotowany plan może zostać zatwierdzony przez ministra właściwego ds. środowiska (art. 22 ust. 1 Ustawy o lasach). Tym samym zadania wynikające z zatwierdzonego planu urządzenia lasu (mające stanowić czynności wchodzące w skład przedmiotu zamówienia) uwzględniają szerokie spektrum uwarunkowań środowiskowych prowadzenia gospodarki leśnej, które z kolei determinują zakres czynności zleczanych przez Zamawiającego.

Aspekty innowacyjne uwzględnione zostały w zakresie doboru technologii wykonawstwa prac leśnych. Opis przedmiotu zamówienia w planowanym postępowaniu zostanie dokonany zgodnie „Opisem standardu technologii wykonawstwa prac leśnych” w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych. Standard ten przewiduje możliwość szerokiego wykorzystania maszyn leśnych przez wykonawców, w tym w szczególności w zakresie pozyskania surowca drzewnego.

10. Określenie potencjalnego ryzyka z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego.

Zasadniczym ryzykiem związanym z postępowaniem o udzielenie zamówienia jest ryzyko niewielkiej ilości lub braku ofert w niektórych częściach zamówienia (pakietach).

Zamawiający zamierza ograniczyć to ryzyko poprzez równoczesne zastosowanie kilku instrumentów mających na celu pobudzenie konkurencyjności. Pierwszym z nich będzie podział zamówienia na części (pakiety) tak, aby umożliwić wzięcie udziału w postępowaniu możliwie najszerzej rzeszy wykonawców. Po drugie - Zamawiający zamierza sformułować warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności technicznej i zawodowej w zakresie doświadczenia, tak aby badać doświadczenia w realizacji usług leśnych o określonej łącznej wartości co umożliwi wykonawcom sumowanie ich doświadczenia zdobytego na podstawie większej ilości umów i zwolni z konieczności wykazywania się realizacją co najmniej jednej umowy o znaczącej wartości. Po trzecie - Zamawiający zamierza odstąpić od stawiania warunków udziału w postępowaniu dotyczących zdolności ekonomicznej, zaś warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności finansowej postawić na niewielkim poziomie (odpowiadającym równowartości kwoty 2 - 3 miesięcznych płatności na rzecz wykonawcy).

11. Określenie potencjalnego ryzyka z realizacją zamówienia

Ryzyka realizacji zamówienia obejmują:

- znaczący wzrost cen paliw płynnych oraz kosztów pracy w skali całej gospodarki;
- trudności w pozyskaniu przez wykonawców personelu do realizacji prac, w tym w szczególności prac z zakresu zagospodarowania i ochrony lasu;
- problemy z realizacją przedmiotu zamówienia w następstwie zawarcia przez wykonawców zbyt dużej ilości umów w stosunku do posiadanego potencjału ludzkiego i sprzętowego;